

סרטינים וגעפילטע פיש

עכו והמבצר בציון אירופי (1799)

להלן נאומי של ח"כ אורי אבנרי בדיון על משרד התיירות.

כבוד היושב-ראש, כנסת נכבדה. תנועת התיירות לישראל לא עלתה עדיין על הפסים הנכונים. יכולים אנחנו להתנחם בעלייה המתמדת באחוזים. אך אם נקח את המיספרים המוחלטים, הרי זה עדיין בבחינת טיפוח-טל, לעומת המטר המיוחל. 300 אלף תיירים בשנה האחרונה — לעומת 117 מיליון בעולם, לעומת כמה וכמה מיליונים בארץ כמי אטליה!

זהו במספר רב, כאשר אנחנו מדברים על ארץ התנ"ך, ארץ הקודש שלוש דתות, ארץ השמש, ארץ התחייה העיברית, ארץ מצולות הים וספורט-החורף.

ויש לומר בפה מלא: פתרון אמיתי, פתרון שיהפוך את התיירות הישראלית לעניין של מיליונים, תלוי כל-כולו בהשקנת השלום במרחב. אכן, אין דבר המגלם יותר את הצורך בהשתלבותנו במרחב, מאשר שטח זה.

כאשר יוכל התייר, בנסיעה אחת, לגלוש בשלגי הלבנון ולרחוץ בימה של אילת, להתייגע מן הפיראמיות ומצוק המצודה, לראות את פאר נהר הפרת ואת ההוד של ים-המלח — אז תינתן תנופה לתיירות, שתשווה את המרי-הב שלנו לאיטליה ולצרפת.

זה לטובת כולם, לטובתנו, לטובת עמי ערב — וזה אחד הנימוקים היותר-משכנעים למה שאפשר לעשות במרחב מאוחד.

בינתיים יש לנו תיירות פוליטית אחרת. שר-התיירות לא התייחס בסקירתו את התיירים המעניינים ביותר שסיירו לאחרונה בישראל — אלא שלא התעניינו בגבעות הגליל, אלא במידבר הנגב. כונתי לגינטלמנים שכיבדו בביקורם מיפעל מסויים בדימונה — ושאת ביקורם מצאה ממשלת

רצונו הטוב, רחוק מאוד מלהיות צוה מיקצועי. האם יש במשרד מלונאי? האם יש בו פוכי נסיעות מנוסה? האם בכלל גויים הצוות, לפחות בחלקו, משוררת אותם מאות האנשים שעסקו והעסקים בתיירות בפועל?

המזיירים גובלים בטירוף!

אסתפק בכמה הערות יסודיות על נושא זה: **המחירים.** זהו הנושא העיקרי. אנחנו מתחרים עם ארצות יסתיכוניות ומזרח-תיכוניות, כמו איטליה ומצרים, תורכיה ויוון, סוריה והלבנון — וכל תייר יעשה לעצמו את החשבון היכן כדאי יותר לבלות את חופשתו. הרי לא לעולם נוכל להתקיים על סנטימנים יהודיים! **המחירים אצלנו אינם סבירים.** לגבי תיירות עממית — **הם גבוהים.** לגבי תיירות-פנים — **הם גבוהים עד כדי כך, שלא פעם כדאי לאזרח** (המשך בעמוד 28)

ישראל לנכון להעלים מפני אזרחי המדינה, כאילו היו גנבים בלילה.

האם דרוש מיניסטריון?

כבוד היושב-ראש, לא רק התיירות עומדת כאן לדיון, אלא גם משרד התיירות.

יכול להיות ספק אם בכלל יש מקום, בארץ המשופעת במיניסטריונים לרוב, במשרד מיוחד לתיירות, עם כל חשיבותה של התיירות. אך אם כבר קיים המשרד — היכולים גם להיות נימוקים למען קיומו — הרי הוא צריך להיות משרד אמיתי, מקצועי, דינאמי ומפעיל, שבאמת ירכז בידינו את כל הפעילויות הממשלתיות בשטח זה. **זהו המצב אינו כך.**

היתה קיימת חברה ממשלתית לתיירות. בינתיים הוקם משרד — אך החברה עדיין קיימת. איש אינו יודע בדיוק למה ולשם מה. ואילו לגבי משרד-התיירות — יש תלונות בחוגי המקצוע שחבר-העובדים שלו, עם כל

לא המתים יהללו יה — כפי שאומר התנ"ך — אך הם יכולים לשמש חומר רב בידי עסקנים דתיים.

השבוע חזר ח"כ אגווי מנחם פרוש, אחד האנשים גטי-הרוח ביותר בכנסת, ודש במתיים, הפעם בקשר עם חזור מנהל משרד-הבריאות. בהצעתו לסדר-היום הפליג פרוש בתיאור סאדיסטי, שמשע כאלו הוא נלקח מחוברת של סטאלג. (פרוש מקוים הרבה ושושמת לב גם לסטאלאגים, ומטפל הרבה בבקיעות הפרונגראפיה.)

פרוש: ... כיצד חותכים נתחים-נתחים גופות יקרים, מוציאים כל החלקים הפנימיים של הגופות וממלאים בספרטוסים, מנתחים כל אורך הגוף, מתברים את הראש, חותכים את המוח לפרוסות דקות, מוציאים מן הגופה את הלב...

אורי אבנרי: זוהי הסתה פרועה! **פרוש:** ... הסחול, הכבד, בניהמעיים, הלשון נחתת, חוטי-השרה מנקרים, ואת העצמות מנטרים...

אורי אבנרי: אתה רוצה להסית המונים! לא יתכן דבר כזה בכנסת! **פרוש:** אתה תרשה שיתחן אותך, אבל אל תכוף זאת על מישהו אחר.

... הדם נמצא נושף לבור שופכי, מוציאים העיניים ושמים במקומן עיניים של זכוכית, מאות-מאות איברים מנותחים ומבוחרים מתגוללים מרפתי הפאתולוגים... בקיצור: תיאור סאדיסטי-אקראופילי, שהיה מעניין כל פסיכיאטר.

במיסגרת הנמקת-הימנעות העלינו נקודה, המטרידה אותנו מזה זמן רב:

אבנרי: ... בחזרו של משרד-הבריאות נאמר: "יחד עם זאת יש לזכור שאין הרופא רשאי לטפל בחולה בניגוד לרצונו, ובמיקרה של קטין — בניגוד לרצון הוריו."

נניח מיקרה כזה: ילד מובא לבית-החולים על-ידי הוריו, המוטסים על-ידי חברי הכנסת פרוש וחביוני. הם יודשו התחייבות שהרופאים לא ינתחו אותו. האם אתם רוצים ליצור מצב שהרופא לא יוכל לטפל בילד הזה? ... כתוב כאן, בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים, שבמיקרה זה הרופאים לא יקבלו את הילד. אם זה מה שהחוק והתקנות מחייבים — יש לשנות את החוק והתקנות!

... אסור להסכים לשום הסדר לפני ויכוח הוריו, מסיבות כלשהן, למנוע טיפול בילד. הטיפול בילד צריך להיות בידי הרופא, ועל המדינה לכפות טיפול כזה!

שר-הבריאות קם, בצורה בלתי-רגילה, לענות על טענה זו. נראה שהדבר בא לו בצורה בלתי-צפויה, כי אף שבא להכחשה, נאלץ לאשר את הדברים. כפי שאמרו לי אתריכך יועציו, קובע החוק כי אי אפשר לכפות טיפול על ילד בניגוד לרצון הוריו. זהו החוק, את החוק הזה יש, לדעתי, לשנות.

יילנר

רצח לפני 25 שנה

גם אנשי רכ"ח לא סמנו השבוע את יום בצלחת. הם הגישו הצעה לסדר-היום בעניין רצח סימה מיר רוניאנסקי, שאירע לפני 25 שנים בדיוק, בידי הבולשת של ממשלת המנדט.

היתה זאת הצעה תמוהה מאוד. מאיר וילנר תבע להודש את המשפט — דבר שכלל לא יתכן לפי חוקי ישראל, כי העניין התיישן מזמן. הוא תבע לערוך חקירה — וזה אינו סביר, כי כבר היתה ועוד-חקירה ישראלית, בהרכב מכובד. זו קבעה שאין הוכחות לכך ששלושת השוטרים העיבריים המעורבים אכן השתתפו ברצח. אך הם קבעו ששלושתם שיקרו. השר בכור שיטרית תבע להסיר את ההצעה מסדר-היום. מישהו יכול היה לזרוש כי היא תעבור, לפחות, לוועדה. שמואל מיקוניס סירב לעשות זאת, מתוך רוגז על הצעת רכ"ח.

ביקשתי את הרשות לעשות זאת, כדי להציל את העניין ולהדגיש את הצד האקטואלי: **אבנרי:** ... אני מציע להעביר את העניין לדיון בוועדה — לא לגבי חקירת פשע שהתיישן, לא לגבי חקירה משפטית שאי-אפשר עוד לנהל אותה, אלא לגבי השאלה השלישית, המתעוררת בעקבות הצעתו של חבר-הכנסת וילנר: האם אדם, אשר ועדה ממלכתית של מדינת ישראל קבעה שבועה, לגבי מיקרה של עינוי אסיר בידי הבולשת הבריטית, יכול להיות קצין-מישטרה בכיר, ולחונן שוטרים במדינת-ישראל?

העניין הוסר מסדר היום בהצבעה אוטומאטית. מעניין שחרות לא הצביעה בעד הצעה זו. היא היתה צריכה להיות יותר רגישה לגבי מה שנעשה במרהפי הבולשת הבריטית — אפילו אם זה לא קרה לאנשי אצ"ל.

למחרת היום נימק חופיק טובי, איש רכ"ח, הצעת-חוק לביטוח פני אבטלה. כבר תבענו כמה פעמים ביטוח כזה, והכרזנו על כך מחדש:

אורי אבנרי: ... במדינה זו חייב להיות חוקי-סוד, כחלק מהוקה כתובה ונוקשה, המבטיחה עבודה לכל דורש. זאת אומרת: המטילה על המדינה לנהל מדיניות המביאה לתעסוקה מלאה. יחד עם זאת יש צורך בחוק המעניק ביטוח בפני אבטלה לכל אדם שמסיבה זו או אחרת, במצב-ביניים זמני, אין לשכת-העבודה הממלכתית יכולה לספק לו עבודה שכירה.

איסר הראל והשחיתות בספורט

בראשית השבוע הגשנו הצעה דחופה לסדר-היום: "התפטרות היועץ של ראש הממשלה, מר איסר הראל, ובעיית המרות על שרותי-הבטחון".

לא התכוונו להקדיש את דברינו על נושא זה לאישיותו של מר הראל, לטובה או לרעה, אלא לבעיית היסוד של מעמד שרותי-הבטחון במדינה, מיסגרתם החוקית והפיקוח האזרחי עליהם. אולם לא הגענו לכך: הנשיאות שללה את ההצעות. מכיוון שרק הצעות דחופות אינן כלולות במיכסה, ואנחנו כבר גמרנו את המיכסה שלנו, נמנעה בזה העלאת העניין. כך מונע סעיף סתימת-הפה את העלאת העניינים החשובים והאקטואליים ביותר במדינה. מה גם שלעיתים קרובות יכולה רק סיעתנו להעלות עניין כזה — מפני שהיא חיה בארץ ולא על הירח, ומפני שאינה כפופה לאינטרסים כלשהם.

דוגמה מצויינת לחשיבות יוזמתנו ניתנה דווקא השבוע, ודווקא לגבי הצעה-לסדר-היום שהספקנו להגיש לפני הקגוניה של סתימת-הפה של חרות ומפא"י, כוונתי להצעתנו: "השחיתות בענף הכדורגל".

הצעה זו הועברה בשעתו לוועדה. בגלל המפתח המפלגתי, לא צורפתי לוועדה זו(1). היא קיימה תשע ישיבות ארוכות, והשבוע הניחה שלולח הכנסת את הצעותיה, העלויות לחולל מהפכה בענף הכדורגל ולטהר אותו במידה רבה (ראה מדור ספורט).

בעודר היכולת להגיש הצעות-לסדר-היום, אנחנו סומכים במידה רבה על שאלחות. בהכ" נתן עוסק עכשיו צוה מיוחד, בראשותו של דוד ארנפלד, שהיה המועמד השלישי של רשימתנו.

שאלתה אחת שלו זכתה השבוע לפירסום מירבי — דווקא הודות למשרד-האוצר. הארץ הודיע לא מכבר כי מנהל משרד-האוצר, הר"ר ארנון, "התנגד למתן פרמיות, עד לייצוב שער חדש של הלירה". מכיוון שמשמעת מאן הכוונה לבצע פחות, ואסור שדבר כזה יישאר בגדר שמועה, שאלנו את שר-האוצר, הוא השיב בשלילה מוחלטת: "לשאלה מס' 1 — לא לשאלות מס' 2-4 — אין מקום לשאלות אלה."

לא הסתפקנו בכך והשתמשנו בזכותנו לשאול שאלה אחת נוספת:

אבנרי: האם מר ארנון אמר או לא אמר את הדברים שצוטטו בשמו? **שר-האוצר פינחס ספיר:** אין לי מה להוסיף על התשובות שנתתי לחבר-

הכנסת אבנרי על שאלותיו. לשאלתו מס' 1 עניתי: לא, והוא שואל עוד פעם אם הוא אמר או לא אמר.

הדבר פורסם (כנראה ביוזמת משרד-האוצר) ברדיו וברוב העיתונים, ועורר לטהר את האווירה.

אורי אבנרי